

ژەھراۋىبوون ب دەرمانان (ئەسپىرىن)

د. عارف ھىتۆ

ژەھراۋىبوون ب دەرمانان گەلەك يا بەربەلاقە و د پىرانيا جاران دا زارۆك ژ بۇ جىرباندىنى يان زى دەمى
برىسى دىن دەرمانان دخون و ئەگەر تاما دەرمانى يا خوش بىت، دوور نىنە برەكا مەزن ژى داعویرن و د
ئەنجام دا تووشى ژەھراۋىبوونى د بن. ماددەيى ئەسپىرىن د ھەمى مالان دا ھەيە ئىكە ژ وان دەرمانىن ھەرە
ژ بۇ دابەزاندىنا تايى و نەھىلانا ئىشانىن لەشى. گەلەك جاران دايباب ھى دەرمانى چ ھەك بىن يان شرۆب،
دەيلىنە ل بەر دەستى زارۆكان، ئەفجار زارۆك ب نەزانىن دى خون يان ھەخون و د ماوھىي ۸-۳۶ دەمزمىران
دا دى تووشى ژەھراۋىبوونى بن.

ئەگەر زارۆكى ژەمەكا مەزن ژ ھى دەرمانى وەرگرت، دى ھندەك نىشانىن ژەھراۋىبوونى لى پەيدا بن. نىشانا
ژ ھەميا ئاشكراتر ھەرەشيانە، ئىكسەر پىشتى ژەھراۋىبوونى، زارۆك ھەدرەشىيىت و ھندەك جاران خوين دگەل
ھەرەشيانا وى ھەيە. زىدەبارى قان نىشانان زى بىھنا نەخوشى كورت و تەنگ دىبىت، تا دەيىتى، بى تاقەت
دىبىت و ھندەك جاران زى تووشى دلبۇرىنى دىبىت، ئانكو ئاگەھ ژ خوە نامىنىت و نزانىت چ دكەت يان چ
دبىزىت. ھەر وەسا لەشى وى رەق دىبىت، ھالەتەكى مىنا تەبى بۇ پەيدا دىبىت ئو ئەگەر ژەھراۋىبوون يا
دژواربىت يان زوو نەھىتە چارەسەرگىرن، دوور نىنە بىيىتە ئەگەرى ژ كاركەفتنا دەزگەھى ھەناسە دانى و ژ
كاركەفتنا دى، د ئەنجام دا زى دوور نىنە نەخوش بمرىت.

چارەسەريا ھى ھالەتى بىگومانە كو د بن چاقدىرى و سەرپەرشتيا نوژدارەكى زارۆكان ل نەخوشخانى دەيىتە
كرن. دختۇر دى ماددەيى چاركۆل دەتى، لى نابىت ھەول بېيىتە دان كو دى نەخوشى راکەن، چونكو دەرمانى
ئەسپىرىن دىبىتە ئەگەرى بىرىندارگىرن و دراندنا پەردەيا ئاشكى (معدە). لى بۇ ماوھىيەكى دى ل نەخوشخانى
ھىتە نئاندىن و دى سىلاننى دەنى.

باشترىن پاراستن ئەوہ كو ھى جوړى دەرمانى نەھىلنە ل بەر دەستى زارۆكان و ھلگرتنا دەرمانى زى نابىت د
شووشەيىن كۆلايى يان شەربەتى دا ب ھلگىرن يان زى ب جوانى و ئاشكرائى نافى دەرمانى ل سەر شووشەى
بنقىسن، ھەردەمى دايبابان گۆمان بىرن كو زارۆكى ئەف جوړ دەرمانە يى خواری يان ھەخواری ھەرە ب
زووترىن دەم بگەھىننە نەخوشخانى.